No. 29. 1818.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 18 JULIJ.

ITALIEN.

ROME den 27 Junij. Gisteren heeft de Heilige Vader een geheim consistorie gehouden, ten einde verschillende Aartsbisschoppen en Bisschoppen, voor Italie en Spanje te benoemen. In dit consistorie zijn onder anderen benoemd geworden D. A Bareetta voor het Aartsbisdom van Brincisi en J. Amante voor het kerspel van Ischia.

Den 24 dezer is de fransche Staatsraad Portalis, door den Graaf de Blacas, buitengewoon Ambassadeur van Z. M. den Koning van Frankrijk, den Heiligen Vader aangeboden geworden.

ZWITSERLAND.

LAUSSANNE den 3 Julij. Men heeft thans nadere berigten omtrent de schade, welke door het bezwijken van een ijsdam in de Drance is veroorzaakt. In de engte van Mauvoisin is het water op eens meer dan 100 voet gerezen. Deze kolom waters heeft verscheiden zware rotsen van de plaats gerukt en uitgebreide bosschen ter neder geworpen. Men rekent dat bij dit ongeval 260 huizen vernield zijn geworden en 50 personen hun leven hebben verloren. In de geheele valei van Bagne zijn de gronden met puin bedekt, somwijlen ter hoogte van 20 voeten; alle de weilanden van vruchtbomen voorzien, en de graanvelden liggen woest. Van de dijken langs, en de menigvuldige bruggen over de rivier, is geen spoor meer overig. De afloop van het water geschiedde met zoo veel geweld dat, toen de eerste inbreuk des middags ten half vijf ure plaats had, hetzelve ten elf ure reeds in het meer van Geneve liep, niettegenstaande dit 18 uren van den ijsdam verwijderd is.

FRANKRIJK.

PARIJS den 9 Julij. Gisteren heeft Z M. de gewone revue niet gehouden. De nationale garde heeft zich echter in verschillende gastmalen vereenigd, ten einde den dag te vieren.

De rogge is in dezen omtrek genoegzaam gemaaid; al le de berigten uit de departementen luiden gunstig omtrent den oogst. In Champagne vreest men tegen den wijnoogst gebrek aan vaatwerk te zullen hebben.

Het gerucht loopt dat H. K. H. de Hertogin van Berri zich weder in eenen zwangeren toestand bevindt.

Den 10 Julij. De equipage van het amerikaansche schip de Onderneming, hetwelk onlangs te philadelphia aangekomen is, heeft bij het voorbij varen der eilanden Suares, liggende op 48 graden zuiderbreedte, en op 166 graden westelijke lengte, nieuwe Robinsons gevonden. Het zijn drie oude matrozen. die, sedert zeven jaren, een van deze verlaten eilanden hebben bewoond. Aan boord zijnde geweest van een schooner, welke geene levensmiddelen meer had, hadden zij, daar zij in gevaar waren, om van honger te sterven, het liever gewaagd, om op dit eiland te gaan wonen. Dien ten gevolge lieten zij zich aan land zetten, en namen van den schooner niets anders mede dan eenen kleinen zak rijst, een ijzeren pot, en een half schepel aardappelen. De aardappelen hebben hen wel voornamelijk gered. Daar zij verstand hadden, om dezelve te planten, hebben zij eene overvloedige menigte van dat aardgewas ingezameld. Toen *de onderneming* aan dit eiland aanlandde, was een groot gedeelte van hetzelve met aardappelen bedekt. De drie kluizenaars hadden vijf huizen gebouwd, en zij hadden 1300 drooge huiden in hun magazijn. Zij zijn met de vrucht van hunne vlijt aan boord van de Onderneming gegaan, om naar hun vaderland terug te keeren.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN den 10 Julij. Men leest in een onzer bekende en het ministerie bij uitstek toegedane dagbladen van heden het navolgende:

„ Nu de verkiezingen voor het Parlement genoegzaam geëindigd zijn, is het welligt niet onbelangrijk om een algemeen overzigt over dezelve, met betrekking tot het staatkundige mededeelen. Men heeft geweldige pogingen aangewend om in verscheidene plaatsen de aanhangers eener parlementaire hervorming te doen zegepralen, doch nergens is deze overwinning volledig geweest, behalve in Westminster. Onder de aanklevers van de constitutie en de vrienden van de Monarchie, bekleed Liverpool eene aanzienlijke plaats. De kiezers van Bristol hebben zich rondom hunnen verlichten vertegenwoordiger op nieuw vereenigd en de nederlaag eener laagharrige partij, sterk bezet met revolutionaire beginselen, is aldaar volledig geweest. Men heeft aldaar allerhande krijgslisten gebruikt, even als in Londen, om de kiezers te verblinden, doch het gezond verstand heeft de bovenhand behouden en de vertegenwoordiging is, zoo als zij moet zijn.

In Preston heeft men ook met de democraten te worstelen gehad en alhoewel aldaar de mindere klasse der fabriek arbeiders vrij wat lijdt door het algemeen zedebederf, is echter de Genius van de revolutie en de wanorde onder de voet geraakt. Hoewel te lancaster geene dergelijke wederzijdsche partijen bestonden, mag echter de keuze van den heer Gladstone aangemerkt worden als een openbare blijk van de aanneming van zoodanige beginselen, waarvan deze man een bekwaam en achtenswaardig verdeediger is. Ook in dat graafschap is de keuze naar behoren uitgevallen en de oude vertegenwoordigers zijn op nieuw benoemd. In Lincolnshire heeft het burdettismus van sir Heron het onderspit gedolven en de vertegenwoordiging is geplaatst in handen van Mr. Chaplin, een man uit de school van Pitt, achtenswaardig in zijnen omgang en huisselijk leven en bekend door zijne staatkundige bekwaamheden. In Yorkshire is de keuze geenszins gevallen op den reformateur Fawkes, maar op Stuart Worthlei, welke in zijne aanspraak manneliijk het grondbeginsel van Pitt heeft volgehouden: „ dat hij voor de vrijheid en om dat hij de vrijheid bemint, zich tegen eene parlementaire hervorming zal verzetten. In deze plaatse zijn de gevaarlijke en bedriegelijke leeringen van den dag afgekeurd geworden en heeft de partij, welke dezelve begunstigde hare zwakheid erkend. Daar zijn zeker plaatsen waar die partij de bovenhand heeft behouden. In Southwark, b. v., heeft zij het gezond verstand en den nationalen geest weten te onderdrukken en aldaar is een ontevreden soldaat, eenmaal een regtmatig vijand van Buonaparte, naderhand een aanklever van de Buonapartisten in Frankrijk, verkozen. In Londen is de heer Waithman, de gemeene redenaar uit de Commenhall, benoemd. In Conventrij heeft de partij door geweld gezegepraald. Zij roemen op de overwinning van Westminster. Maar de verkiezing van Burdet is geene nederlaag. De menigte der stemmenden voor kapt. Maxwell is een blijk dat de groote meerderheid der ingezetenen niet voor de beginselen van regeringloosheid is ingenomen. Bedreigingen en oproer waren de hulpbenden voor de overwinning van de zaak der reformateurs in Westminster. Niemand konde voor Maxwell stemmen, of hij stond bloot aan beleedigingen van de grofste soort en dit is die algemeene vrijheid van stem, die vrijheid, waarop de partij zoo trotsch is; dit zijn de tooneelen die, indien deze dwazen theoristen de bovenhand houden, elk jaar, in iedere gemeente des lands herhaald zouden worden! — Deze zijn de overwinningen van de revolutionaire partij. Zij zijn weinig in aantal en zeer besmet. Over het algemeen zijn in deze algemeene verkiezing de slechte beginselen sterk afgekeurd en hebben zij, naar wij ons vleijen, in het geheele koninkrijk een gevoeligen neep bekomen."

NEDERLANDEN.

BRUSSEL den 12 Julij. Men meldt van de fransche grenzen dat het verblijf van den Hertog van Wellington in Parijs, bijaldien er geene onverwachte beletselen opkomen, van korten duur zal zijn. Van tijd tot tijd keeren er officieren en manschappen van het britsche kontingent naar Engeland terug, en de troepen die uit Engeland komen, zijn veel minder in aantal dan de vertrekkende. Men verzekert thans dat het gerucht, als of de britsche troepen, na het ontruimen van Frankrijk, op de grenzen post zouden vatten, hoe algemeen het ook verspreid moge zijn, van grond ontbloot is.

Men meldt uit Parijs dat de zoogenaamde aldaar ontdekte zamenzweering zich bepaalt tot de ontevredenheid van sommige officieren van hooge graden, welke niet naar hun verlangen in activen dienst zijn geplaatst.

BRUSSEL den 13 Julij. In deze stad is gearriveerd Z. D. H. de Erfprins van Hessen Homburg, met zijn gevolg, komende van Parijs, zijnde aan het hotel Bellevue afgestapt.

De Staten der provincie Antwerpen hebben tot leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, wegens die provincie, in plaatse van de aftredende leden *de Caters* en *Della Faille* (van Mechelen), verkozen den baron *van Kessel* van Antwerpen, en den heer *Estrick* van Mechelen.

De Staten der provintie Limburg hebben, in plaats van het aftredend lid der Tweede Kamer, den heer *Surlet de Chocier*, gekozen den heer *van Afferden*.

'S GRAVENHAGE den 15 Julij. Het algemeen Sijnode der Hervormden in dit koningrijk, op den eersten dezer, voor de derde maal bijeengekomen, heeft, heden, de bijeenkomst geëindigd. De directeur-generaal van den

(*Vervolg op den kant van deze blads.*)

Hervormden en andere eerediensten, behalve dien der Roomsch-Katholieken, sloot die vergadering met een gepaste aanspraak. Deze openbare plegtigheid, welke in de Klooster-kerk alhier plaats had, werd geopend met eene redevoering, door het jongste lid, Do. *v. d. Willigen*, predikant te Tiel, hebbende tot tekst gekozen, *Matth. XIII*, 33, en finaal besloten met een gebed door den hof prediker, den Ridder *Krieger*, waarna een godsdienstig gezang, geadsisteerd door een koor Zangers en Zangeressen, werd aangeheven. Waarmede deze plegtige vergadering een einde nam.

ARNHEM den 13 Julij. Men verneemt, dat de Staten dezer provincie, welke, in de afgelopene week, hunne gewone vergadering hebben begonnen, voor den tijd van drie jaren, aanvang nemende met de maand october dezes jaars, als leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal hebben gecontinueerd de heeren *A. H. van Markel Brouwer* en *J. J. W. van Staen van Bijloen*.

ZWOLLE den 8 Julij. De Staten dezer provincie gewoon jaarlijks vergaderd zijnde, zijn door H. Ed. Gr. Achtb., op heden, in de plaatsen van de heeren graaf *van Heerdt tot Eversberg*, en jonkheer *S. J. Sandberg*, aftredende leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal uit deze provincie, wederom ingekozen de beide voornoemde heeren; als ook voor de, in dit jaar, aftredende leden van de Gedeputeerde Staten dezer provincie, de heeren jonkheer *R. W. Sloet tot Merksvelt*, *J. van der Poll Jz.* en *J. ter Pelkwijk*, wederom zijn gekozen die zelfde heeren.

MIDDELBURG den 12 Julij. Heden is op de ree gearriveerd het schip *de Johanna Maria*, kapt. Fokke Jonker, van Demerarij naar deze stad gedestineerd.

'S HERTOGENBOSCH den 13 Julij. Door de Ed. Gr. Achtb. heeren Staten onzer provincie Noord-Braband zijn, laatstleden vrijdag, tot leden van de Tweede Ka-

(*'t vervolg op de tweede bladzyde.*)

mer der Staten Generaal in plaats van de heeren *A. Reigersman* en *L. J. J. J. van Sassen van Ysselt*, welke in dit jaar aftreden, benoemd geworden de heeren mr. *P. A. van Meeuwen* te 's Hertogenbosch, en *A. J. Ingenhousz*, te Breda.

MINISTERIE van FINANCIEN.

*** De Minister van Financien brengt, bij deze, ter kennisse van de daarbij belanghebbenden, dat op de respective kantoren van de Ontvangers-Generaal in de provincien, alwaar de obligatien van de negotiatie van *f* 1, 118, 000 voor de werken van het Nieuwe Diep en de bedijking van het Koegras, zijn gedomicilieerd, cadelijk zal worden geprocedeerd tot de voldoening en intrekking der daartoe behoorende intrest coupons, over het half jaar, verschenen 1°. julij 1818.

's Gravenhage den 11 julij 1818.

De Minister voornoemd,
SIX VAN OTERLEEK.

PRIJZEN DER EFFECTEN.
Amsterdam den 16 Julij.

Werkelijke Schuld	2½ pCt.	44	a	44⅞
Certific. uitgestelde dito		1⅛	a	1₃⁄₁₆
Kans-Biljetten	*f*	24¾	a	25
Schuldboek Sijndik	5 pCt.	94¼	a	95⅜
Idem nieuwe Sijndik	5 ——	90¾	a	91¼
Loten van dito	5 —— *f*	103	a	104
Oblig. Rusland	——	89¾	a	90¼
„ Spanje 1805	5½		a	
„ „ 1807	——	36¼	a	36½
Weener Certificaten	2½ ——	34¼	a	34¾
„ Metaliek	5 ——	71	a	71¼
„ „	2½ ——	35¼	a	35½
„ „	1 ——	14	a	14⅛
„ Bank	5 ——	53¼	a	54½
„ dito	4 ——	43¾	a	44¼
Certific. Monte Napol	5		a	
„ Napels	——	69½	a	70¼
Obl. Amer., *Hope* c. f.	5½ ——	106½	a	107
„ Deensche Tollen	4		a	
Spaansche Coupons	*f*	12¼	a	12½

MARKT PRIJZEN der Stad BREDA,
van den 17 Julij 1818.

Het Veertel Tarwe	*f* 12: 9:—
——— Rogge	7:—:—
——— Gerst (zomer)	—:—:—
——— Boekwijt	6: 3:—
——— Haver	5:12:—
Fijn Tarwe Meel (per Amst. pond.)	—: 3:12
Grof ——— idem.	—: 1:14
Rogge Meel idem.	—:—:—
Boter idem.	—: 6: 8
Aardappelen (per Amst. ton.)	—:—:—
't 1½ Pond Fijn Tarwe Brood	—: 3:12
De 6 Pond Grof. idem	—: 3:12
De 6 pond Rogge Brood	—: 6: 8
Het pond Rundvleesch	—: 5:—
——— Kalfsvleesch	—: 5: 8
——— Schapenvleesch	—: 6:—
——— Versch Varkenvleesch	—: 6: 8
——— Gerookt idem	—: 9:—
De 1000 pond Hooi	9:—:—
——— Stro (Rogge) 1000 pond	9:—:—
Het 1000 Eiken Telhout	3: 3:—
——— Doof Hout	2:—:—
De Kar Spaanders.	3:—:—
——— Struiken	4:—:—
De 100 Mutzaard	2:19:—

A D V E R T E N T I E N.

VERPACHTING VAN TIENDENS
onder Ginneken.

J. L. WIERCX Hz., Notaris te Ginneken, als last en procuratie hebbende van Mejufvrouw ANNE FRANCOISE HENNEKIN, wonende te Brussel, in dato 13 Julij 1818, behoorlijk geregistreerd en gelegaliseerd, zal op maandag den 20 julij 1818, des namiddags te drie ure, ten huize en herberge van CORNELIS DE ROOIJ, in de *Vragtwagen*, te Ginneken, eerst bij inzet en vervolgens bij afslag, aan den Hoogstbiedende of Hoogstmijnende publiek verpachten, de navolgende Tiendens.

Eerste Parceel, Zijnde de westzijde van de MIDDELTIENDE, scheidende tegens het straatje, beginnende aan den Grooten Ypelaarschen-akker, en loopende tot aan het Hekken van het Langveldke.

Laatst gepacht bij *Jacobus Oomen.*

Tweede Parceel. Zijnde de oostzijde van de voorschreven MIDDEL TIENDE, scheidende tegens het Heusdenhoutsche straatje en Heirbaan, met den Biesakker.

Laatst gepacht bij den heer *Schults Pesser.*

Derde Parceel. Zijnde de Groote Ypelaarsche Akker, de WILDERDEN RIEKENSCHOTIEN of HEIBOSSCHEN, en al wat aan de oostzijde van de Hoogeindsche straat bezaaid wordt.

Laatst gepacht bij den heer *Schults Pesser.*

Vierde en laatste Parceel. Zijnde al wat bezaaid wordt tusschen het stedeke van DONKERS en de Hoogeindsche straat en de Heirbaan naar de Kapel en de Huizinge, en de drie Buinderen-akkers, en al wat er aan bezaaid wordt.

Laatst gepacht bij den heer *Schults Pesser.*

Nadere onderrigting te bekomen ten kantore van gemelden Notaris Wiercx.

VERKOOPING.

JACOB VAN NAERSSEN, openbaar Notaris residerende te Breda, als daartoe behoorlijk gelast, zal op de onderstaande Dingsdagen, des avonds ten zeven ure, vaceren ten Huize van de Weduwe H. PISTORIUS, in het schippershuis, aan de haven te Breda, om aldaar aan den meestbiedende publiek te veilen en te verkoopen:

Eerste koop. Eene HUIZINGE, HOF, PLEINE en ERVE, genaamd *het Hof van Holland*, staande en gelegen alhier binnen Breda, op de oostzijde van de schoolstraat, gequoteerd wijk D. n.° 257; door de Eigenaresse Mevrouwe *Piera* bewoond wordende.

Tweede koop. Eene HUIZINGE, PLEIN, GANG en ERVE, genaamd *het Rood Tonneke*, staande en gelegen te Breda, op de oostzijde van de schoolstraat, naast den eersten koop, gequoteert wijk D. n.° 35; thans in huure bewoond wordende door *Pieter de Jongh.*

Nog zal gemelde Notaris ten zelven dage en plaatse publiek veilen en verkoopen.

Eene HUIZINGE, STALLINGE, GANG en ERVE, genaamd *de Drie Koningen*, staande en gelegen te Breda, op de zuidzijde van de Veemarktstraat, wijk A. n. 520, thans in huure bewoond wordende door *Teodoris van Keulen.*

Item, Eene HUIZINGE, ACHTERHUIZINGE, HOF, PLEINE en ERVE, genaamd *de Vergulde Spoor*, staande en gelegen te Breda, op de westzijde van de Eindstraat, gequoteert wijk B. n.° 31; door den Eigenaar *Pieter de Nys* bewoond wordende.

En nog, Het GEBOUW van de geweze OLIE-MOLEN, genaamd *het Fortuin*, met de HOVINGE daar achter, staande en gelegen te Breda, aan de stads Walle, nevens de Hovinge van de Doelen van St. Joris; gequoteert wijk B. n.° 532. Wordende het voorn. gebouw thans gebruikt door den heer *H. Kocken.*

De eerste Zitdag is geweest op Dingsdag den 14 Julij 1818.

En de tweede zal zijn op Dingsdag den 28 daaraan volgende

Nadere onderrigting te bekomen ten kantore van gemelden Notaris.

*** De Crediteuren in het faillissement van ADRIAAN VAN DER SLUIS, worden bij dezen verzocht te compareeren op donderdag den 23 Julij 1818 des voormiddags ten elf ure, ten huize van HENDRIK VAN DER PUT wonende binnen Zevenbergen ten einde over te gaan, tot het formeeren van een driedubbelde nominatie voor een provisionele Sijndic in dit faillissement, ingevolge artikel 480 van het wetboek van koophandel.

De Agent voornoemd
J. DAMEN.

*** Op woensdag den 29 julij aanstaande, des morgens ten elf ure, zal door den Stokhouder *L. de Haan*, aan de Looijerij van den Heer *N. R. van der Pluim*, bij de Pekbrug te Breda, publiek worden verkocht: acht extra schoone uitgebrokene LOOIKUIPEN; kunnende dezelve van stonde af aan worden gezien.

*** Bij de Gebroeders van CLEEF en W. VAN BERGEN en Comp., Boekhandelaren te 's Gravenhave, te Amsterdam en Breda, is ter perse en zal spoedig worden uitgegeven; eene nieuwe herziene uitgave van de L'ESPINE, *nieuw Interest boekje*, ingerigt voor alle heeren Kooplieden enz. enz. en berekend volgens *de Wet van den 28 September* 1816, tot regeling van het NEDERLANDSCHE MUNTWEZEN.

*** De boekverkoopers TEN BRINK en DE VRIES, te Amsterdam, geven uit en hebben alom verzonden: BELANGRIJKE VERHALEN van A. LAFONTAINE, F. KIND, A. F. E. LANGBEIN en anderen, waarvan de Inhoud is, *de Dochter, Boek, Zwaard en Hamer, de Beslissende Dag, Polijdor van Canaragio, Eerlijk duurt het langst, de Nieuwe Penelope, het Ardennewoud, de Nemesis*, versierd met een fraai Vignet van *W. v. Senus*; de prijs is *f* 2 : 18.

*** Bij W. VAN BERGEN en Comp., te Breda is van de Pers gekomen en alomme verzonden: REDEKUNDE *voor menschen gelijk zij zijn*, of HANDLEIDING om de WAARHEID *te vinden en te beminnen* van J. M. SAILER, *Hoogleeraar in de Roomsch Katholieken Geleerdheid en Zedekunde te Dillingen*, uit het Hoogduitsch vertaald, door W. VAN VOLKOM. Dit tweede en laatste deel, munt nog boven het eerste, met zoo veel graagte ontvangene deel uit, door het meer eenvoudige en *Praktikale* van deszelfs inhoud, terwijl het gansche werk als eene proef van de Christelijke geloofsleer, diep gaande menschenkennis en *naïven*, levendige, vaak geestigen stijl van deszelfs geachten Schrijver, de opmerking van alle weldenkenden, uit alle Kerkgenootschappen verdient.

(Het vervolg op de kant van deze bladz.)

*** Bij W. VAN BERGEN en Comp., zijn thans voorhanden de navolgende werken:

1.° GEZONDHEIDSBOEK; behelzende: wat er al, tot behoud van Ligchaams welvaart en sterkte, reeds bij de opvoeding en verder tot op den ouden dag, ten aanzien van Lucht en Weder, Reinheid, Kleeding, Spijs en Drank, Oefening, Rust, Slaap, Gemoedgesteldheid, Zintuigen, vooral Oogen, Tanden, enz. moet worden in acht genomen. Onder vergelijking van eenigerlei Waarnemingen in In- en Uitlandsche Gelegenden. Naar het Engelsch van A. F. M. WILLICH, M. D.

2.° NIEUW ONTLEEDKUNDIG WOORDENBOEK, bevattende eene Kortbondige Beschrijving van alle de Deelen van 's MENSCHEN LIGCHAAM; benevens de Latijnsche Kunstwoorden en derzelver Vertaling. Hier achter over het schouwen van Wonden.

3.° HANDBOEK DER GESCHIEDENIS DER OUDE STATEN, voornamelijk met betrekking tot derzelver Regeringsvormen, Handel en Volkplantingen, door J. H. L. HEEREN, Ridder der Guelf. Orde, *Hofraad en Prof. der Gesch. te Göttingen, Lid der Kon. Maatsch. van Wetensch. van Göttingen, Munchen, Koppenhagen, Holland en der Academie van Italie enz. enz. Corresponderend Lid van de Fransche Academie van Opschriften, van de Kon. Pruissische Academie en van het Ionische instituut te Cortoe.* Naar de derde Uitgaaf uit het Hoogduitsch overgezet en met eenige aanmerkingen voorzien, door G. DORN SEIFFEN, *Philos. Theoret. Mag. Liter. Human. et Jur. Utr. Doctor*, Leeraar aan de Latijnsche School, te Utrecht.

4.° GEDICHTEN VAN D. A. TEN KATE VAN LOO.

5.° GESCHENK VOOR VRIENDEN VAN VROLIJKHEID; een Tweetal Luimige Verhalen. Naar het Hoogduitsch van K. B. BARON VAN MILTIZ en WILHELMINE WILLMAR.

6.° DE KLEINE EMIGRANT en andere Verhalen, uit de Geschiedenis van onzen tijd, door den schrijver der Drie Jaren van Rampspoed. Niet vertaald.

7.° H. LICHTENSTEIN'S REIZEN in het Zuidelijk gedeelte van AFRIKA, in de jaren 1803, 1804, 1805 en 1806, verkort.

Gedrukt te BREDA, bij W. VAN BERGEN en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.